

2023 JAN 09.

Az irat elektronikus iratról
készített másolat

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 0 2 0 4 - 0 / 2022 / 3 jav. du		
Erkezett: 2023 JAN 26.		
Erkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet:	Kezelőiroda: <i>[Signature]</i>

Alkotmánybíróság
részére

a Fővárosi Törvényszék
útján

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 76.	
Dr. Illés Géza Márton	
FŐLAJSTROMSZÁM	
KEZDŐIRATON	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
2023 JAN 09.	
PÉLDÁNY:.....	ÍV:.....
MELLÉKLET:.....	KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM:	
UTÓIRATON:.....	

Alapítvány

jogi képviselő: Dr. Illés Géza Márton Ügyvédi
Iroda
eljáró ügyvéd: dr. Illés Géza Márton

alkotmányjogi panasz

a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság

által hozott, Pfv.IV.20.521/2022/4. számú
ítélet

(illetve a Fővárosi Ítéltábla által hozott,
8.Pf.20.798/2021/5. számú ítélet, valamint a
Fővárosi Törvényszék által hozott,
19.P.23.507/2020/13. számú ítélet)

alaptörvény-ellenességének megállapítása és
megsemmisítése iránt

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § (a továbbiakban: **Abtv.**) alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által, 2022. október 19. napján hozott, Pfv.IV.20.521/2022/4. számú ítélet (a továbbiakban: **Ítélet**) alaptörvény-ellenességét és semmisítse azt meg, valamint az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján állapítsa meg a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.798/2021/5. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 19.P.23.507/2020/13. számú ítélete alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel ezen határozatok sértik az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében védett jó hírneve tiszteletben tartásához való alapjogát, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog korlátait.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése, valamint az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panasz alapja az Abtv. 27. §-a, mely szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az indítványozó az egyedi ügyben érintett személy.

Indítványozó, mint felperes (a továbbiakban: **Indítványozó**) 2020. december 8. napján keresetet nyújtott be a Fővárosi Törvényszéken, majd 2021. október 22. napján fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Ítéltáblán a Fővárosi Törvényszék ítélete ellen [REDACTED]

továbbiakban: **I. r. Alperes**) mint I. rendű alperessel és a [REDACTED] **Párt** (nyilvántartja a [REDACTED])

[REDACTED] **II. r. Alperes**) mint II. rendű alperessel szemben személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt.

Indítványozó keresetében, majd fellebbezésében kérte az eljáró bíróságokat, hogy

- a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése, 2:43. § d) pontja, 2:45. § (2) bekezdése, és 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapítsák meg, hogy I. és II. r. Alperes megsértette Indítványozó jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, azzal, hogy a II. r. Alperes Facebook oldalán [REDACTED] és Videók című aloldalán [REDACTED]

2020. október 31-én megjelent, a „A Balaton mindannyiunké! – Révfülöp sem eladó” című [REDACTED] link útján azonosítható (Videó I.), és a 2020. november 1-én megjelent „Révfülöp vagy Orbán?” című, [REDACTED] link útján azonosítható (Videó II.)

jogsértő videó közleményekben (a továbbiakban együttesen: **Videó Közlemények**) I. r. Alperes valótlanul állította és II. r. Alperes valótlanul híresztelte, hogy a révfülöpi hajókikötő, vagy a felvétel háttérében látható strand magántulajdonba, egy magánalapítvány, nevezetesen az Indítványozó tulajdonába kerülne, és azok nyilvános, bárki számára elérhető használata bármiben korlátozásra kerülne.

- Indítványozó kérte továbbá, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelezzék I. és II. r. Alperest a jogsértő Videó I. és Videó II. közlemények II. r. Alperes Facebook oldaláról történő eltávolítására és kérte, hogy tiltsák el I. és II. r. Alperest a jogsértő videó közlemények további nyilvánosságra hozatalától.
- Indítványozó továbbá a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján kérte, hogy kötelezzék I. és II. r. Alperest saját költségén a jogsértő Videó Közleményekhez hasonló módon és terjedelemben megjelenő videó közlemény közzétételére az Indítványozó által meghatározott tartalommal, a II. r. Alperes Facebook oldalán és az Index országos internetes hírportálon, 2020. október 31-től a jogsértő Videó Közlemények II. r. Alperes Facebook oldaláról való eltávolításáig tartó időtartammal megegyező ideig megjelentetve. (Tekintettel arra, hogy a 2020. október 31-i videó közlemény nemcsak a II. r. Alperes Facebook oldalán, hanem az Indexen, mint egyik országos vezető hírportálon is megjelent.)
- Indítványozó kérte továbbá, hogy kötelezzék I. és II. r. Alperest az Indítványozó első- és másodfokú perköltségeinek megfizetésére.

A Fővárosi Törvényszék, mint I. fokú bíróság (a továbbiakban: **Törvényszék**) Indítványozó kereseti kérelmét elutasította. A Törvényszék kötelezte Indítványozót, hogy fizessen meg az Alpereseknek 15 napon belül egyetemlegesen [REDACTED] perköltséget, valamint kötelezte, hogy fizessen meg az államnak a NAV külön felhívására 36.000 Ft illetéket.

Fővárosi Ítéltábla, mint II. fokú bíróság (a továbbiakban: **Ítéltábla**) a Törvényszék ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezését helybenhagyta. Az Ítéltábla kötelezte Indítványozót, hogy 15 napon belül fizessen meg II. rendű alperesnek [REDACTED] ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 Ft fellebbezési illetéket.

A másodfokú döntés ellen az indítványozó a Kúriához fordult felülvizsgálati kérelemmel. A jogerős ítéletet a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2022. október 19. napján hozott, Pfv.IV.20.521/2022/4. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

Indítványozó tehát a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az indítványozó rendes jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, amikor fellebbezéssel élt a Fővárosi Törvényszék ítélete ellen.

Az Alkotmánybíróság ügyrendje 32. § (2) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, amely a megtámadott határozatot hatályában fenntartja, feltéve, hogy az indítványozó a jogerős döntést az Alkotmánybíróság előtt nem támadta meg, vagy a jogerős döntés ellen benyújtott panaszt az Alkotmánybíróság a Kúria

folyamatban lévő eljárására tekintettel utasította vissza. Az indítványozó a jogerős döntést, az azt hatályában fenntartó felülvizsgálati határozaton keresztül az Alkotmánybíróság előtt most támadja meg.

Indítványozó perújítást nem kezdeményezett.

Megállapítható, hogy az alaptörvény-ellenes ítéletek a fentiek szerint egyedi ügyben születtek, és abban az indítványozó, mint felperes vett részt, így érintettsége fennáll, ezért az Abtv. 27. §-a szerint jogosult az indítvány előterjesztésére.

Az Indítványozó a Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítéletének, a Fővárosi Ítéltábla jogerős, valamint a Kúria felülvizsgálati eljárás keretében hozott ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri.

b) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan nap. Az indítványozó a Kúria döntését (felülvizsgálati ítéletét) jogi képviselőjén keresztül, elektronikus úton **2022. november 8. napján kapta kézhez.**

A Fővárosi Ítéltábla ítélete jogerős és végrehajtható határozatnak minősül, azonban Indítványozó azzal szemben felülvizsgálati kérelemmel élt. Indítványozó a Fővárosi Ítéltábla ítéletét hatályban fenntartó Kúria által hozott ítéletet követően, annak kézbesítésétől számított törvényes határidőn belül terjeszti elő alkotmányjogi panasz indítványát.

A 3358/2012. (XII.5.) AB végzésében foglaltakkal összhangban Indítványozó jogosult az alkotmányjogi panasz előterjesztésére tekintettel arra, hogy az Indítványozó a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt nem terjesztett elő, valamint tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban érdemben vizsgálta a benyújtott felülvizsgálati kérelmet, és érdemi vizsgálatot követően a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

c) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Alapvető – az Alkotmánybíróság ügykörébe tartozó – alkotmányjogi probléma, hogy I. r. Alperes valótlan tényállításokat közölt és II. r. Alperes valótlan tényállításokat híresztelt, amely állítások olyan súlyosak voltak, hogy alkalmasak arra, hogy az Indítványozó jó hírneve egy egész ország előtt sérüljön, de a bíróságok ennek ellenére nem vették kellő mértékben figyelembe az Indítványozó Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített alkotmányos alapjogát.

Szintén alkotmányossági kérdés, hogy ezen valótlan tényállítások milyen szintű védelmet élvezhetnek az Alaptörvény által kiemelten védett véleménynyilvánítási szabadság körében, hol az a határ, mi az a mérték, amikor a jó hírnevét romokba döntő valótlan tényállítást az Indítványozó már nem köteles tűrni.

Indítványozó álláspontja szerint mind az elsőfokú, mind a jogerős, mind az azt hatályában fenntartó felülvizsgálati eljárás keretében hozott ítélet sérti az Alaptörvényben biztosított jó hírneve tiszteletben tartásához való alapjogát, ugyanis az ítéleteket hozó bíróságok nem vették kellő mértékben figyelembe az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jóhírnévhez fűződő alapjogát, amikor a következőket állapították meg:

Fővárosi Törvényszék:

„A bíróság álláspontja szerint a helybeliek nyilvánvalóan tudják, hogy mely területek azok, amelyeket a jogszabályváltozás érint, tehát őket az I. r. alperes tévedése a történésekről ilyen szempontból nem befolyásolja. Egyébként pedig az átlag internetfogyasztó, illetőleg közösségi médiát fogyasztó személyek számára ez az alperesi tévedés különösebb jelentőséggel nem bír, hiszen az I. r. alperes által a közlemény szövegében közzétett tények, illetőleg ezekkel a tényekkel kapcsolatos alperesi álláspont jelentősége nagyban meghaladja az alperesi tévedésnek a súlyát.”

„Mindezek alapján a bíróság úgy ítélte meg, hogy az alperesi közlemény nem haladja meg az Alaptörvényben biztosított vélemény és szólásszabadság kereteit. A felperes a vele szemben megfogalmazott akár fokozott bírálatot, kritikát is fokozottan tűrni köteles.”

Fővárosi Ítéltábla:

„A nemzeti vagyronról szóló törvény hivatkozott melléklete alapján egyértelmű, hogy a tulajdonjog-átruházás pontosan mely révfülöpi ingatlanokat érinti és ezekhez képest bár a mólóra, azaz a közforgalmú hajókikötőre vonatkozó közlés valótlan, az I. rendű alperes ebbéli tévedése olyan csekély mértékű, mely a PK. 12. számú állásfoglalás II. pontja alapján jelentéktelen tévedésnek kell tekinteni, így a felperes jóhírnevének megsértésére alkalmatlan.”

„nem az befolyásolja jelentősen a felperesről véleményt formáló médiafogyasztót, hogy melyik kikötő tulajdonjoga kerül a felpereshez”

„felperes tulajdonszerzése törvényi rendelkezéseken alapul, ezért e körben egyetlen ingatlan téves megjelölése még a tényállítás valótlanlansága esetén sem sérti a felperes jó hírnevét,”

Kúria:

„a jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot jogsértés megállapítására”,

„Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos vagy művészeti vita önmagában ugyancsak nem lehet jogsértés megállapításának alapja”,

„az pedig, hogy a vagyonjuttatás keretében nem a közforgalmú hajókikötő jutott a felperes tulajdonába, hanem egy korábban elzártan kezelt vitorlaskikötő, az eset összes körülményeit figyelembe véve a felperes megítélése szempontjából valóban lényegtelen, jelentéktelen tévedésnek minősül”,

„az ingatlan téves megjelölése nem eredményezi a felperes jóhírnevének megsértését”,

„nem sérti a felperes jóhírnevét az a közlés, hogy az I. rendű alperes a felperest „magánalapítványnak” nevezte”.

További lényeges alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy Indítványozó, mint jogi személy, törvény által létrehozott jogalany jogosult-e emberi méltósághoz kapcsolódó védelemre, amelyet az eljáró bíróságok elmulasztottak megvizsgálni. Erre tekintettel tehát az eljáró bíróságok Ptk. 2:44. §-ának értelmezése nincs összhangban az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében foglalt alkotmányos követelményekkel, azaz azzal, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény I. cikk (3) és (4) bekezdései alapján:

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) és (4) bekezdései alapján:

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alaptörvény 28. cikk alapján:

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indoklásait kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése alapján:

(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye 10. cikke alapján:

1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a Cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió-, televízió- vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A jóhírnév adott természetes vagy jogi személyről mások által hozzáférhető azon tényállítások, adatok összessége, mely adatok, tények alkalmasak arra, hogy a személyt értékeljék, a személyével kapcsolatban értékítéleteket fejezzenek ki. Amennyiben valaki ezen értékelést lerontja vagy arra

törekszik, az a természetes személyek személyiségi jogát, a jogi személyek vonatkozásában pedig a személyiségi jogokat sértő magatartásnak minősül.

A tényállítás valótlansága a bírói gyakorlatban bármilyen olyan tény elferdítése esetén megáll, amely az érintett személy, a jogosult személyiségi jogait sértette, jóhírnevét károsan befolyásolta.

Annak eldöntésekor, hogy egy meghatározott személy vonatkozásában nagy nyilvánosság előtt tett kijelentés kapcsán mi minősül lényeges vagy lényegtelen tévedésnek, vagy pontatlanságnak, ügydöntő jelentősége van annak, hogy a téves információ mennyiben alkalmas a közvélemény befolyásolására, az érintett személlyel kapcsolatban a társadalom értékítéletének kedvezőtlen megváltoztatására.

Indítványozó álláspontja szerint jelen ügyben az alperesek által közölt valótlán tényállítások olyan súlyosak voltak, amelyek alkalmasak Indítványozó jó hírneve lerontására.

I. r. Alperes és II. r. Alperes 2020. október 31-én a II. r. Alperes Facebook oldalán [REDAKT] és Videók aloldalán [REDAKT] „A Balaton mindannyiunké! – Révfülöp sem eladó” című, [REDAKT] link útján azonosítható videó közleményt hozott nyilvánosságra és tett bárki számára hozzáférhetővé. A Videó I. szöveges leiratát jelen indítványhoz mellékletként csatoljuk.

I. r. Alperes és II. r. Alperes 2020. november 1-jén a II. r. alperes II. r. Alperes Facebook oldalán [REDAKT] és Videók aloldalán [REDAKT] a „Révfülöp vagy Orbán?” című [REDAKT] link útján azonosítható videó közleményt hozott nyilvánosságra és tett bárki számára hozzáférhetővé. A Videó II. szöveges leiratát jelen indítványhoz mellékletként csatoljuk.

Az I. és II. r. Alperes által közzétett **Videó I.** a következő aláhúzással jelölt valótlán állításokat tette:

„Tisztelettel köszöntök mindenkit itt Révfülöpön, ezen a csodás, Balaton északi partján elterülő településen, ahol Gárdonyhoz és sok más településhez hasonlóan – Szigligethez hasonlóan – a fideszes kisgömböc újra támad! Ahol állami- és köztulajdonból magántulajdon képződik a FIDESZ hatalmának akarataiból. Miről is van szó?

Itt állunk azon a mólón, amely évtizedek óta mindenki számára elérhető, és emberek tíz- és százazreit szolgálta ki, amikor Balatonon hajózni kívántak. És mögöttünk van egy csodálatos sportpálya, egy kisebb kikötő, egy sétány, ezekre vetett szemet a hatalom, ezeket akarja magántulajdonba, egy magánalapítvány tulajdonába juttatni, nevezzük nevén, a [REDAKT] Alapítvány számára (...)

Az I. és II. r. Alperes által közzétett **Videó II.** a következő aláhúzással jelölt valótlán állításokat tette:

„Tegnap Révfülöpön én tartottam a sajtótájékoztatót, nem filmet készítettem, és ez akkor lenne ál vagy kamu, hogyha nem én szerepeltem volna ezen a sajtótájékoztatón. De nézzük a tartalmi részét: az az alapítvány, amelynek kuratóriumi elnöke [REDAKT] bizony sok-sok köztulajdont kapott, ami már alapítványi, azaz magántulajdonná vált. Ez Révfülöpön már megtörtént, sajnálatos, ami eddig ott történt. Azonban, helyi információk szerint folytatódik ez a történet, és azon a helyszínen, ahol tegnap jártam, az a helyszín is olyan, amelyre szemet vetett [REDAKT] alapítványa”

A valóság a fentiekkel szemben az, hogy a 2020. évi CVI. tv. 6. §-a és 2. sz. melléklete alapján az Indítványozó tulajdonába kerülő ingatlanok nem azonosak az I. r. Alperes mögött, a Videó I. felvételen látható balatoni táj részlettel, ami a révfülöpi nyilvános strand. Nem csak, hogy nem azonosak az ingatlanok, de még csak nem is egymáshoz közel található ingatlanokról van szó: az I. r. Alperes a 2020. október 31-i felvételt a révfülöpi hajóállomásról készítette, ahonnan az Indítványozó tulajdonába adandó

ingatlanok nem látszanak. Mindezt a Törvényszék, az Ítéletábrla és a Kúria is rögzítette ítélete indokolásában.

Az eljáró bíróságok megállapítása szerint a 2020. évi CVI. tv. 6. §-a és 2. sz. melléklete alapján egyértelmű, hogy a tulajdonjog-átruházás pontosan mely révfülöpi ingatlanokat érinti, és ehhez képest a mólóra vonatkozó közlés ugyan valótlán, de I. r. Alperes ebbéli tévedése olyan csekély mértékű, amely jelentéktelen tévedésnek minősül, így Indítványozó jöhrnévének megsértésére alkalmatlan.

Videó I. kifejezetten rögzíti, hogy I. r. Alperes azon a mólón áll, amely évtizedek óra mindenki számára elérhető volt és azt elvették az emberektől, arra szemet vetett a hatalom annak érdekében, hogy magántulajdonba adják.

Indítványozó szerint az eljáró bíróságok PK 12. számú állásfoglalásra való hivatkozása nem okszerű. Az állásfoglalás alapvetően a sajtóhelyreigazítás érvényesülési körével és annak elbírálásánál irányadó szempontokkal foglalkozik. A Videó Közlemények Facebook oldalon való megjelenítése nem minősül a 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 6. pontja szerinti sajtóterméknek vagy 1. pontja szerinti médiaszolgáltatásnak és ezért a 7. pont szerinti médiatartalomnak se, mivel II. r. alperes oldalán nem üzletszerű gazdasági szolgáltatás keretei között jelentek meg, hanem politikai közleményként. Ebből következően Indítványozó nem tudott élni alperesekkel szemben az Smtv. 12. §-a szerinti sajtóhelyreigazítási joggal, miután az csak médiatartalom vonatkozásában lenne lehetséges.

Ugyanakkor – bár eltérő jogalapon, de - mind a médiatartalmakra, köztük a sajtóközleményekre, mind a politikai-társadalmi közleményekre is vonatkozatható a valós tényállítások, illetve a valós tényállításokon alapuló értékelés követelménye. Erre tekintettel az Ítéletábrla PK. 12. számú állásfoglalása is e tekintetben irányadó lehet nemcsak a sajtóközleményekre, hanem a politikai-társadalmi közleményekre is.

A PK. 12. számú állásfoglalás rögzíti a következőket:

„a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettek kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra”

A Videó Közleményeket egész kontextusában együttesen értelmezve a Videó Közlemények lényegi üzenete, hogy az **indítványozó alapítvány elveszi az emberektől azokat a Balaton-parti területeket, amelyek a felvételen láthatók és amelyek korábban emberek tíz- és százazreit szolgálták ki, azaz bárki számára igénybe vehetőek voltak, mostantól viszont kizárólag egy szűk, magánfelekből álló kör élvezheti majd ezeket.**

A valóság ezzel szemben az, hogy Indítványozó tulajdonába olyan területek kerültek, amelyek a 2020. évi CVI. tv. hatályba lépése előtt is **elzárt területek voltak és csak a használatra jogosult személyi kör változott.** Valótlán tehát az az állítás is miszerint a területeket elveszik az emberektől és magántulajdonba adják.

Alperesek állítása nem tekinthető lényegtelen tévedésnek, és a háttér nem megfelelő megválasztásának, mivel Alperesek nem csupán tévedtek a helyszín megválasztásában, hanem nyilvánvalóan és egyértelműen kijelentették, hogy az évtizedek óra mindenki számára elérhető, az emberek tíz- és százazreit kiszolgáló révfülöpi hajókikötő, amelynek a mólóján I. rendű Alperes a Videó I. elkészítésekor állt Indítványozó, mint „magánalapítvány” tulajdonába került, és ezzel azt a nyilvánosságtól elveszik. Ez nem tévedés, különösen nem lényegtelen tévedés, hanem **egy szándékosan valótlán tényállítás, megtévesztés, ami súlyosan sérti az Indítványozó jó hírnevét.**

Nem lehet tehát lényegtelen tévedésnek tekinteni a helyszín megválasztását, mivel ez indította el azt a láncolatot, amely az Indítványozó jóhírnevét sértő módon azt a meggyőződést alakította ki az emberekben, hogy az évtizedek óta mindenki számára elérhető, az emberek tíz- és százazezeit kiszolgáló révfülöpi hajókikötőt elveszik az emberektől és az Indítványozó tulajdonába adják.

Az esettel kapcsolatban számtalan komment, hozzászólás érkezett a világhálón, amelyekből egyértelmű, hogy a hozzászólók túlnyomó részét megtévesztette a videóközlemény, tehát azt hitték, hogy a felvételen látható ingatlanokat szerzi meg Indítványozó, „nyúlja le” a Fidesz. A hozzászólók túlnyomó része a félrevezető közlemény alapján az Indítványozót egyértelműen a Fidesszel, illetve a Fidesz tagjai által vezetett Kormánnyal azonosítja, ami szintén alátámasztja Alperesek tévedésének lényegességét.

Indítványozó álláspontja szerint a bírói döntések sértik az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében védett jó hírneve tiszteletben tartásához való alapjogát, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságát.

Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok felismerték az alapul fekvő ügy alapjogi érintettségét, de tévesen értelmezték azt és alaptörvény-ellenesen mérlegelték a konkuráló alapjogi érdekeket.

Az eljáró bíróságok nem megfelelően értékelték az Alperesek állításait, mivel azok kívül esnek a véleménynyilvánítás szabadsága védelmi körén és sértik az Indítványozó jó hírnevét. Az eljáró bíróságok nem érvényesítették az alapjogok korlátozására vonatkozó alkotmányossági követelményeket és nem állapították meg a korlátozás aránytalan jellegét.

Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem az Alaptörvénnyel összhangban értékelték a két alapjog, a véleménynyilvánítás szabadsága, valamint az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által meghatározott jóhírnév tiszteletben tartásához való jog viszonyát.

Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok Ptk. 2:44. §-ának értelmezése nincs összhangban az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében foglalt alkotmányos követelményekkel, azaz azzal, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

Indítványozó álláspontja szerint a valótlan tényállítások esetén a véleménynyilvánítás szabadsága határát képezi az egyének Alaptörvényben védett joga (emberi méltósághoz való jog, jóhírnév tiszteletben tartásához való jog), amelyet eljáró bíróságok nem megfelelően vettek figyelembe az alábbiakban kifejtettek szerint:

i) Közéleti kötődés

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték, különösen abban az esetben, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti.

Hivatkozunk a 3465/2020. (XII. 22.) AB határozatra, amely a következőket rögzíti:

„[23] Az Alkotmánybíróság gyakorlata egységes abban, hogy a közéleti közlésekhez (amikor a megosztott információ a közülethez kapcsolódik) fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik.”

Hivatkozunk továbbá a 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolásában foglaltakra:

„[17] a szólásszabadság különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti.”

A közhatalom gyakorlásában résztvevő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságból adódó alkotmányos követelményeknek.”

„[47] [a] közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok eszerint egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni.”

A 3465/2020. (XII. 22.) AB határozat, valamint a 7/2014. (III. 7.) AB határozat alapján fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik a szólásszabadsághoz, amikor a közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti.

Ugyanezt rögzíti a 1/2015. (I. 16.) számú AB határozat:

„[27] [...] az alkotmányosan védett véleménynyilvánítás köre a közhatalmat gyakorló személyekkel, valamint a közszereplő politikusokkal kapcsolatban tágabb, mint más személyek esetében. [...]”

valamint a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat:

„[26] A demokratikus társadalmakban a közhatalom és a köztisztviselők gyakorlók ellenőrzésének és ellenőrizhetőségének garanciája felöleli a közszereplők bírálatának szabadságát is.”

„[28] Mindezek miatt a közszereplőket támadó kritikát és bírálatot a véleménynyilvánítás szabadsága szélesebb körben védelmezi, mint az átlagpolgárt érő bírálatot. Az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint tehát a közügyekre vonatkozó és a közéletben szerepet vállaló személyek és szervezetek tevékenységét érintő véleménynyilvánítás erősebb alkotmányos védelmet élvez, és így korlátozhatósága szűkebb körben nyerhet alkotmányos igazolást.”

„[29] Nyilvánvaló emellett az is, hogy nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él, aki a másik személy emberi mivoltában való megalázása érdekében használ súlyosan bántó, vagy sértő kifejezéseket. Ennek megfelelően az emberi státuszt közvetlenül megtestesítő emberi méltóság a közéleti vita szabadságának határvonalát jelöli ki.”

Hangsúlyoznánk azonban, hogy **Indítványozó nem gyakorol közügyeket és közhatalmat, valamint nem minősül közszereplő politikusnak, nem kötődik politikai párthoz, hanem egy tehetséggondozó intézmény, és ilyenformán nem köteles magasabb tűréshatárral rendelkezni.**

Indítványozó álláspontja szerint, habár jelen ügynek van csekély közéleti kötődése, túlnyomórésztben mégsem tartozik a közügyek, közéleti kérdések körébe.

Kiemelnénk ugyanis, hogy Indítványozó nem gyakorol közügyeket és közhatalmat, hanem egy „oktatási és tehetséggondozó intézmény”, amely tény a 2020. évi XXVI. törvény közlönnyállapotának 2. §-ébe foglalt meghatározás is megerősíti, amely azóta a rendelkezésbe foglaltak végrehajtottsága okán veszítette pusztán hatályát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdésének vonatkozó szabálya alapján. A meghatározás azonban továbbra is alkalmazható Indítványozó tevékenységére.

A fentiekre tekintettel tehát a Kúria, valamint az első-, és másodfokú bíróság – az Alkotmánybíróság mércéi által előírt – vizsgálat lefolytatását követően Alaptörvényt sértő módon állapította meg, hogy Indítványozó a közéleti szereplőkkel esik azonos elbírálás alá.

Nemcsak az Indítványozó személye miatt távoli az ügy közéleti kötődése, de a közlés tárgya miatt is, amely távoli kapcsolatban áll a véleménynyilvánítás középpontjában álló politikai közösség demokratikus működésétől. A közlés tárgya szerint meghatározott területeket elvesznek az emberektől és magántulajdonba adják ezeket.

Indítványozó azonban a tulajdonába kerülő anyagi javakat közhasznú jogállásánál fogva nem használhatja fel magáncélokra, konkrét személyek érdekeinek kielégítésére. Ezt számos törvényi előírás, jogi garancia biztosítja. Ezzel szemben I. r. Alperes a „magánalapítvány” megnevezés használatával mégis annak a látszatát keltette, mintha Indítványozó azokat magáncélokra használná fel.

Ahogy az Indítványozó korábban kifejtette Indítványozó tulajdonába olyan területek kerültek, amelyek a vagyonszármazást megelőzően is **elzárt területek voltak és csak a használatra jogosult személyi kör változott**. Mivel tehát a valóságban korábban is emberektől elzárt területek kerültek az Indítványozó tulajdonába, ezért az ügy közéleti kötődése a közlés tárgyát tekintve is túlnyomórészt nem megalapozott.

A fent kifejtettek alapján tehát Indítványozó álláspontja szerint az ügy közéleti kötődése távoli, túlnyomórészt nem tartozik a közügyek, közéleti kérdések körébe.

ii) Tényállítást – értékítélet

Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a véleménynyilvánítás határait aszerint különbözteti meg, hogy az adott közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e.

A 3002/2018. (I. 10.) AB Határozat [70] bekezdése rögzíti továbbá a következőket:

„A tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező, érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történet vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, amely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben egy adott véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása vitás esetben az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet, amely szerint az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanága bizonyítható, tényállítás; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, vélemény.”

A 3112/2022. (III. 23.) AB határozat alapján fontos különbséget kell tenni értékítéletek és tényállítások között.

Ahogy ezt a 3002/2018. (I. 10.) is rögzíti az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján lehet különbséget tenni a kettő között: **ami utólag bizonyítható, az tény, míg a vélemény (értékítélet) esetében a bizonyítás nem lehetséges, illetve értelmezhetetlen.**

Tényállítás lehet továbbá a vélemény kifejezése, ha az valamilyen (szintén) ténybeli helyzetből levont következtetésként, vagy találgatásként nyer kifejezést. A véleményre vonatkozó jogi védelem illeti, ha a következtetésnek legalább vékony valós ténybeli alapja van. A nem következtetésként vagy találgatásként megfogalmazott tényállítás azonban véleménynek semmiképpen nem minősíthető. Annak megítélése, hogy a bizonyíthatósági teszt szerinti tényállítás kifejezése véleménynek minősül-e, azt kell figyelembe venni, hogy a közlés az átlagolvasó számára a szavak általánosan elfogadott értelme szerint következtetésként, találgatásként érthető-e, vagy önálló tényállításként. Ha tényállítás (akkor nem vélemény), ezért az ilyen valótlan tartalmú közlések a szólásszabadság alkotmányos védelme alá nem vonhatók.

Az eljáró bíróságok által lefolytatott eljárásból is egyértelmű, hogy Alperesek kijelentései tényállítások, mivel az azok alapjául szolgáló történések objektív, megtörtént események, amelyek valósága, valótlansága bizonyítható. Indítványozó valóban kapott meghatározott ingatlanokat, amelyeket a 2020. évi CVI. tv. 6. §-a és 2. sz. melléklete rögzített, azonban ezek nem egyeznek meg az alperesek által közölt területekkel.

Hivatkozunk továbbá a 3002/2018. (I. 10.) AB Határozatra, amelynek [15] bekezdése rögzíti, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem vonatkozhat tények meghamisítására.

„A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására.”

Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a tényeket állító, avagy híresztelő kifejezések esetében fokozottabb gondosság követelhető meg (3051/2022. (II. 11.) AB Határozat).

Az eljáró bíróságok maguk is rögzítették az Alperesek által tett ténymegállapítások valótlanságát.

Az eljáró bíróságok ugyan megállapították a tényállítások valótlanságát, azonban a közlés szempontjából azt „lényegtelennek” minősítették, olyannak, amely nem alkalmas az Indítványozó jó hírnevének csorbitására. Indítványozó szerint azonban egy átlagos médiafogyasztó azt fogja megjegyezni a Videó Közleményekből, hogy az évtizedek óta mindenki számára elérhető révfülöpi kikötőt (hajóállomást) elveszik az emberektől, és Indítványozó tulajdonába adják, amely álláspontunk szerint igenis jelentősen rontja Indítványozó jó hírnevét.

A közleménynek a maga egészében és összefüggéseiben meg kell felelnie a valóságnak, és ha ez teljesül, csak akkor lehet bármely tévedés lényegtelen. Ennek körében a tényállítás tényleges tartalmát kell vizsgálni. A jelen ügyben viszont a Videó Közlemények a maga egészükben és összefüggéseiben nem a jogszabályban meghatározott, valójában érintett ingatlanokat mutatják be, hanem más, nyilvános használatú ingatlanokat jelenítik meg és azokra vonatkozóan valótlán tényállításokat tesznek. Erre tekintettel nem lényegtelen tévedésről van szó, hanem a valóság lényeges elferdítéséről, a nézők megtévesztéséről.

Hivatkozunk a **3112/2022. (III. 23.) AB határozatra**, amelynek [28] bekezdésében az Alkotmánybíróság idézi a korábbi 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat [25] bekezdésében és a 7/2014. (III. 7.) AB határozat [49] bekezdésében foglaltakat:

„a tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között [...]. Míg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt.”

A 3112/2022. (III. 23.) AB határozat [38] bekezdése az alábbiakat is rögzíti:

„...a választási kampányokban az egyes kijelentések megítélése tekintetében a tényállítások és a (politikai) véleménynyilvánítások közötti határok kitolód(hat)nak. Ezzel együtt az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja kiemelni, hogy a jelöltek részéről a kampányokban tett féligazságot tartalmazó, az igazságot elferdítő, kétértelmű, vagy épp valótlán tartalmú állítások megfogalmazása, egy olyan negatív folyamatot generál, amelynek káros hatásait minden jelölt felismerheti és az egész társadalmat sújtja.”

Ahogy ezt a 3112/2022. (III. 23.) AB határozat is rögzíti a **hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt**, illetve a valótlán tartalmú állítások megfogalmazása olyan negatív folyamatot generál, amelynek káros hatásai az egész társadalmat sújtják.

Az Indítványozó által megszerzett ingatlanokra vonatkozó állítás egyértelműen tényállításnak tekinthető, amely a 2020. évi CVI. tv. 6. §-a és 2. sz. mellékletében foglaltakkal egyszerűen bizonyítható ellentétben áll, tehát bizonyíthatóan hamis tényeket tartalmaz. Ennek fényében tehát Indítványozó álláspontja szerint nem állhat alkotmányos védelem alatt sem.

Másrészt a 3112/2022. (III. 23.) AB határozat is egyértelműen rögzíti, hogy a valótlan tartalmú állítások megfogalmazása politikai közlemények esetében is olyan negatív folyamatot generál, amelynek káros hatásai az egész társadalmat sújtják.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján tehát a véleménynyilvánítás szabadságához kapcsolódó alkotmányos védelem nem vonatkozhat tények meghamisítására. Ezen túlmenően a véleménynyilvánítás szabadsága olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható, és a valótlan tények közzlésének elkerülése érdekében a közvélemény alakításában hivatásszerűen résztvevő személyek esetében bizonyos kötelezettségekkel jár.

Fel kell tehát vetni a közzlést tevő jóhiszeműségének kérdését, és hogy vajon tudta vagy kellő gondosság mellett tudnia kellett volna, hogy valótlan tényt állít és ezen állításának más személy jó hírnevére rontó hatással lesz. Ennek megítélésénél a közzlést tevő személy tulajdonságai, műveltsége, tudományos felkészültsége megadják a választ.

Jelen ügyben egyértelmű, hogy alpereseknek tisztában kellett lennie azzal, hogy tényközlésük valótlan, mivel kizárólag a fent hivatkozott törvénymódosításából tudhattak az Indítványozó tulajdonába kerülő ingatlanokról, amely törvénymódosítás egyértelműen megjelöli, hogy pontosan mely ingatlanokat érinti a vagyonátruházás. Erre tekintettel tehát a tényt állító, illetve híresztelő túlnyomórészt rosszhiszeműen járt el, annak érdekében, hogy Indítványozót minél rosszabb színben tüntessék fel a nyilvánosság előtt.

Indítványozó álláspontja szerint tehát az eljáró bíróságok nem az Alaptörvénnyel összhangban döntöttek, mivel **a bizonyíthatóan hamis tényekre alapuló közlemények sértik az Indítványozó jó hírnevét, és alkalmasak társadalmi értékelésének rontására, és ezzel társadalmi felelősségvállalásának, küldetésének ellehetetlenítésére is**, amely pedig jelentősen gátolhatja tevékenységének, közérdekű céljának sikeres végrehajtását, amelyet a 2020. évi XXVI. törvény is kifejezetten meghatároz.

iii) Véleménynyilvánítás szabadsága korlátai

Indítványozó álláspontja szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága szempontjából melyik jogágban mozgunk.

Az eljáró bíróságok polgári jogi eljárás keretében túlnyomórészt polgári jogi érveket figyelembe véve állapították meg, hogy az Indítványozó személye megítélése szempontjából nem tekinthető lényeges tévedésnek, hogy más ingatlanok kerültek a tulajdonába, mint ahogyan azt a videóközlemények állították. Az eljáró bíróságok a véleménynyilvánítás szabadságát tágan értelmezték a polgári jog szabályai szerint, és lényegtelen tévedésnek minősítették a Videó Közleményekben foglaltakat.

Azonban a véleménynyilvánítás szabadsága és a jóhírnév megsértése kapcsán nagyon hangsúlyos azok alkotmányjogi, alapjogi tartalma is. Ahogyan ezt a 3/2015. (II. 2.) AB határozat is rögzíti, „*az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélezési tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie.*”

A 3/2015. (II. 2.) AB határozat is rögzíti, hogy „az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.”

Erre tekintettel tehát az eljáró bíróságoknak az eljárás során figyelemmel kellett lennie a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos korlátaira, korlátozására.

Indítványozó álláspontja szerint azonban az eljáró bíróságok alaptörvény-ellenesen határozták meg a véleménynyilvánítás szabadságának korlátait, amikor rögzítették, hogy „a jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot jogsértés megállapítására”, „az pedig, hogy a vagyonjuttatás keretében nem a közforgalmú hajókikötő jutott a felperes tulajdonába, hanem egy korábban elzártan kezelt vitorláskikötő, az eset összes körülményeit figyelembe véve a felperes megítélése szempontjából valóban lényegtelen, jelentéktelen tévedésnek minősül”, „az ingatlan téves megjelölése nem eredményezi a felperes jóhírnevének megsértését”, „nem sérti a felperes jóhírnevét az a közlés, hogy az I. rendű alperes a felperest „magánalaptványoknak” nevezte”.

Az eljáró bíróságoknak ugyanis figyelemmel kellett volna lennie arra, hogy **az alperesi valótlan tényállítások alkalmasak arra, hogy az Indítványozó Alaptörvényben védett jóhírnevét súlyosan megsértsék**, az Indítványozót megbélyegezzék. Erre tekintettel az eljáró bíróságok ítéletei sértik az Indítványozó jóhírnevének tiszteletben tartásához való alapjogát, mert háttérbe szorítják azt az alperesi véleménynyilvánítás szabadsággal szemben.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye fentebb hivatkozott 10. cikke is rögzíti, amelyet az Alkotmánybíróság is megerősített 1/2015. (I. 16.) AB határozatában:

„a jó hírnév védelme, mint a véleménynyilvánítás lehetséges, és adott körülmények között, kellő indokok alapján elfogadható korlátja”

A jó hírnév védelme tehát a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja.

Ebben a körben hivatkozunk az Alkotmánybíróság 13/2014. (VI. 18.) AB határozatára, amely a következőket rögzíti:

[31] „[...] A becsület csorbítására alkalmas tények állítása vagy híresztelése ugyanakkor nem élvez a véleményszabadság oltalmát akkor, ha a tényeket állító vagy híresztelő tudta, hogy közlése valótlan, avagy a valótlanról azért nem tudott, mert a foglalkozása szerint elvárt figyelmet vagy körültekintést elmulasztotta [...]

Ezzel szemben a közügyeket érintő, ámde hamisnak bizonyult tényállításokat már csak abban az esetben oltalmazza a véleményszabadság, ha a tényt állító vagy híresztelő jóhiszemű volt. [...]”

[40] „[...] a véleményszabadság határa mások emberi méltóságából fakadó becsület és jó hírnév védelme [...]”

[41] „[...] Így a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem

mulasztotta el. [...] a tényeket állító, avagy híresztelő kifejezések esetében fokozottabb gondosság követelhető meg [...]”

A 13/2014. (VI. 18.) AB határozatra tekintettel tehát a **véleményszabadság korlátját képezi mások jóhírneve, valamint az, hogy a hamis vagy valótlan tényállításokat csak abban az esetben védi a véleményszabadság, amennyiben a valótlanságról nem tudott.**

A fentiek ellenére az elsőfokú-, a másodfokú ítélet, valamint a felülvizsgálati eljárás keretében hozott ítélet sem állapította meg az alperesek jogsértését, ezáltal elmulasztották ezen bíróságok a személyiségi jogi perben garantálni, érvényesíteni az Indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Fentebb is hivatkoztunk az Alkotmánybíróság 13/2014. (VI. 18.) AB határozatára, amely rögzíti, hogy a „*véleményszabadság határa mások emberi méltóságából fakadó becsület és jó hírnév védelme*”. Az AB határozat is rögzíti tehát, hogy a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog az emberi méltóságból fakad.

Az Indítványozó jóhírnévhez fűződő személyiségi jogán túl tehát alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy az eljáró bíróságoknak a 3/2015. (II.2.) AB határozat alapján vizsgálnia kellett volna, hogy az Indítványozó jogosult-e emberi méltóságból fakadó, ahhoz kapcsolódó védelemre. Tekintettel azonban arra, hogy az eljáró bíróságok ezzel a kérdéssel nem foglalkoztak, nem ismerték fel az ügy alapjogi vonatkozásait, ezért is szükséges a jelen indítvány előterjesztése és az Alkotmánybíróság eljárása.

A Ptk. 2:44. §-a alapján:

„[Közéleti szereplő személyiségi jogának védelme]

(1) A közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

(2) A közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel vagy magatartással szemben a nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg.

(3) Nem minősül közügynek a közéleti szereplő magán- vagy családi életével kapcsolatos tevékenység, illetve adat.”

A Ptk. hivatkozott rendelkezése alapján tehát a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. Az eljáró bíróságok azonban nem foglalkoztak azzal, hogy Indítványozó mint a törvény által létrehozott jogalany személyiségi jogainak kiterjedése e tekintetben pontosan milyen és mennyiben korlátozható.

Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak mérlegelnie kellett volna, hogy az Indítványozó, mint jogi személy rendelkezik-e, rendelkezhet-e emberi méltósággal. Az Indítványozónak meghatározott közhasznú célja és tevékenysége van (a ██████████ fenntartása, amelynek kedvezményezettjei elsősorban magyar diákok és egyetemi hallgatók, másodsorban pedig külföldi, Magyarországot megismerni kívánó tanulók és kutatók). Amennyiben a korábban kifejtettek alapján az alperesek által tett valótlan tényállítások sértik az Indítványozó jóhírnevét, ez korlátozza az Indítványozót közhasznú céljainak elérése érdekében, amely kihat a törvény által létrehozott jogalany rendeltetésére és cselekvési autonómiájára.

Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján *„A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”*

Az eljáró bíróságok azonban egyáltalán nem vizsgálták meg, hogy az Alaptörvény hivatkozott rendelkezése alapján a törvény által létrehozott jogalanyokat természetüknél fogva megilletheti-e az emberi méltósághoz kapcsolódó védelem.

Ezen a ponton megjegyeznénk, hogy az emberi méltóság fogalmának értelmezése kapcsán egyfajta tágulás tapasztalható, mivel például az Alaptörvény IX. cikk (5) bekezdése is a „községek méltóságát” rögzíti.

Az eljáró bíróságok továbbá szintén nem vizsgálták a Ptk. 2:44. §-ának szövegéből eredő lehetőségeket, így azt, hogy Indítványozó rendelkezik-e, rendelkezhet-e az emberi méltósághoz kapcsolódó védelemmel, ezáltal korlátját képezheti-e a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlásának.

Hivatkozunk továbbá a 3165/2021. (IV. 30.) AB határozatra:

„[36] Az Alkotmánybíróság Alaptörvény előtti gyakorlata elismerte, hogy az általános cselekvési autonómia és annak alkotmányos védelme a jogi személyeket is megilleti, de csak korlátozott mértékben. Ennek az oka abban lehet fel, hogy amíg a természetes személyeknél az emberi méltósághoz való jog abszolút jellegű, feltétlen és elidegeníthetetlen jogként illeti meg az embert, addig a jogi személyeknél a cselekvési autonómia csak az adott szervezet céljához, rendeltetéséhez kötöten adatik meg.

[39] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően egyes határozataival megerősítette, illetve továbbfejlesztette az emberi méltóságból fakadó személyiségi jogra vonatkozó korábbi döntései egy részét. A 32/2013. (XI. 22.) AB határozat szerint önálló védelmet élvez az egyén életeről alkotott kép is (a jóhírnévhez való jog) (Indokolás [84]).

[42] További újdonság a régi Ptk.-hoz képest, hogy a Ptk. a személyiségi jogokat az emberi méltóságból eredezteti [Ptk. 2:42. § (2) bekezdés]. Ugyanakkor a Ptk. 3:1. § (2) bekezdése – mintegy az Alaptörvény I. cikk (4) cikke leképződéseként – rögzíti, hogy a jogi személy jogképessége kiterjed minden olyan jogra és kötelezettségre, amely jellegénél fogva nem csupán az emberhez fűződhet. A személyiségvédelem körében ez azt jelenti, hogy a polgári jog is elismeri, hogy a személyiségi jogok a jogi személyeket is megilletik, természetesen csak azok, amelyek jellegükénél fogva nem csak az emberekhez kötődnek. A jóhírnév védelme pedig nyilvánvalóan olyan jog, amely nem csak a természetes személyek sajátja.”

A fent hivatkozott AB határozat alapján tehát a jogi személyeknél az emberi méltóságból következő cselekvési autonómia az adott szervezet céljához, rendeltetéséhez kötöten jelenik meg. Ahogyan ezt korábban is kifejtettük, Indítványozónak meghatározott közhasznú célja és tevékenysége van, amely közhasznú cél elérését korlátozza a jóhírnévének megsértése, hiszen kihat a cselekvési autonómiájára.

Az Alkotmánybíróság e határozatban azt is rögzíti továbbá, hogy a Ptk. a személyiségi jogokat az emberi méltóságból eredezteti, valamint, hogy az Alkotmánybíróság az emberi méltóságra vonatkozó gyakorlatot továbbfejleszti. (ld. Indokolás [39])

A fentiekre tekintettel tehát Indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak vizsgálnia kellett volna, hogy az Indítványozót megilletheti-e az emberi méltósághoz kapcsolódó védelem tekintettel arra, hogy az alperesek által tett valótlan ténymegállapítások hátrányosan befolyásolják az Indítványozó cselekvési autonómiáját, amely az Indítványozó közhasznú céljához kapcsolódik.

Indítványozó álláspontja szerint tehát az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben az eljáró bíróságok nem szenteltek megfelelő figyelmet az ügy alkotmányjogi aspektusainak, illetve annak, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos korlátai hol húzódnak.

Mindezekre tekintettel szükséges az ügyben alkotmányjogi panasz előterjesztése, amely a fentiek okán megalapozott.

Az alkotmányjogi panasz indítvány érdemi indokolásában kifejtettekre hivatkozással indítványozó ezúton kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az alaptörvény-ellenes elsőfokú, jogerős és felülvizsgálati ítéleteket megsemmisíteni szíveskedjenek.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Indítványozó nyilatkozik, hogy az ügyben volt folyamatban felülvizsgálati eljárás, amely érdemi döntéssel már lezárult, a törvényesség érdekében egyéb jogorvoslati eljárás, illetve perújítás nincs folyamatban.

Indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróság 52. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § törvényi rendelkezésében foglaltakra alapítja.

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az indítványozó ezúton nyilatkozik, hogy nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya jelen indítvány mellékletét képezi.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Indítványozó tudomásul veszi, hogy az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel az Abtv. 26–27. §-ai alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok esetében az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem (tehát az ügy) lényegét az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi. Az indítványozó tudomással bír arról, hogy az indítványozó nevét az Alkotmánybíróság csak akkor teszi közzé, ha ahhoz a magánszemély indítványozó, illetve az érintett kifejezetten hozzájárul.

Indítványozó tudomásul veszi, hogy abban az esetben, ha az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez, vagy ebben a kérdésben nem nyilatkozik, az Alkotmánybíróság az alkotmányossági kérelem lényegét ezen adatok törlése mellett teszi közzé. Az indítványozó hozzájáruló nyilatkozata esetén az Alkotmánybíróság csak az indítványozó nevét teszi közzé az ügy lényegének ismertetésekor, az indítványozó ezen túli további személyes adatait, valamint más személyek azonosítását lehetővé tevő adatokat az indítványból felismerhetetlenné teszi. Indítványozó tudomásul veszi, hogy az Alkotmánybíróság ugyanakkor az érintett hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozhatja a közérdekből nyilvános adatokat, valamint a jogi képviselő nevét. Az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem lényege – a nyilatkozat függvényében az indítványban foglalt, a természetes személyek azonosítását lehetővé tevő adatok törlése (anonimizálás) mellett – az indítvány másolatának a közzétételével is történhet.

A fentiek megfelelően vonatkoznak az eljárás során az Alkotmánybírósághoz közfeladatot ellátó szervek, illetve más személyek által megküldött véleményben, továbbá a szakértői véleményben és az Alkotmánybíróság által az ügyben hozott döntésben szereplő személyes adatokra is.

Fentiek értelmében az indítványozónak az alkotmányjogi panasz benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell, hogy neve közzétételéhez hozzájárul-e. A nyilatkozat hiányában az Alkotmánybíróság azt feltételezi, hogy az indítványozó a neve közzétételéhez nem járult hozzá. Az ügy elintézését egyébként semmilyen módon nem befolyásolja vagy hátráltatja, ha az indítványozó ebben a kérdésben nem nyilatkozik, vagy nem járul hozzá nevének nyilvánosságra hozatalához.

Indítványozó ezúton nyilatkozik, hogy a személyes adatai kezeléséhez nem járul hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybírói eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Indítványozó érintettségének igazolására jelen indítványhoz csatolja az elsőfokú- és másodfokú ítéletet, valamint a felülvizsgálati eljárás keretében hozott ítéletet.

Mellékletek:

1. Meghatalmazás
2. Fővárosi Törvényszék 19.P.23.507/2020/13. számú ítélete
3. Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.798/2021/5. számú ítélete
4. Kúria Pfv.IV.20.521/2022/4. számú ítélete
5. 2020. október 31-ei videó szövegleirata
6. 2020. november 1-jei videó szövegleirata

Kelt: 2023. január 6.

 Alapítvány
(képv.: Dr. Illés Géza Márton Ügyvédi Iroda
dr. Illés Géza Márton ügyvéd)